

President Rechtbank 's-Hertogenbosch 19 december 1996, nr. AWB 96/11148 ABW VV
(mr. R.H.M. Roelofs)

Overwegingen ten aanzien van het geschil

Bij Besluit van 1 november 1996 heeft het College van B en W van de gemeente X (hierna te noemen verweerder) de bijstandsuitkering van verzoekster met ingang van 1 december 1996 beëindigd omdat zij een gezamenlijke huishouding zou voeren met de heer B. Tegen dit besluit heeft verzoekster op 6 november 1996 bezwaar doen aantekenen.

Bij brief van 27 november 1996 is voorts namens verzoekster aan de president verzocht een voorlopige voorziening te treffen. Het verzoek strekt ertoe dat de aan verzoekster tot 1 december 1996 verstrekte bijstand ook na 30 november 1996 op de oude voet wordt voortgezet.

Het verzoek is op 17 december 1996 behandeld ter zitting, waar verzoekster is verschenen in persoon, bijgestaan door haar gemachtigde. Verweerder heeft zich ter zitting laten vertegenwoordigen door zijn gemachtigde.

PRESIDENT VAN DE RECHTBANK 's-HERTOGENBOSCH

Overwegingen ten aanzien van het geschil

Ingevolge art. 8:81 van de Awb kan, onder meer indien tegen een besluit bezwaar is gemaakt, de president van de rechtbank die bevoegd is of kan worden in de hoofdzaak, op verzoek een voorlopige voorziening treffen indien onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen, dat vereist.

Tot het treffen van een voorlopige voorziening zal in het algemeen slechts aanleiding bestaan, indien het in de bodemprocedure bestreden besluit naar voorlopig oordeel onrechtmatig is te achten en om die reden zal worden vernietigd, terwijl tevens voldoende spoedeisend belang aanwezig is.

Bij twijfel omtrent de rechtmatigheid van het in geding zijnde besluit zal dienen te worden bezien of na afweging van de betrokken belangen grond bestaat voor het treffen van een voorziening. Daarbij dient het belang van verzoeker dat onverwijld een voorziening wordt getroffen te worden afgewogen tegen het door onmiddellijke uitvoering van het besluit te dienen belang.

Voor zover deze toetsing meebrengt dat het geschil in de bodemprocedure wordt beoordeeld, heeft dit oordeel een voorlopig karakter en is dat niet bindend voor de beslissing in die procedure.

Aangezien tegen verweerdere Besluit van 1 november 1996 tijdig bezwaar is gemaakt, deze rechtbank in een eventuele bodemprocedure bevoegd zal zijn en ook overigens geen belemmeringen bestaan, kan verzoeker in zijn verzoek worden ontvangen.

Ten aanzien van de vraag of er in dit geval grond bestaat tot het treffen van een voorlopige voorziening heeft de president het volgende overwogen.

Ingevolge art. 3, eerste lid, van de Abw wordt als gehuwd of als echtgenoot mede aangemerkt de ongehuwde die met een ander een gezamenlijke huishouding voert, tenzij het een bloedverwant betreft in de eerste graad.

Het tweede lid van art. 3 bepaalt dat van een gezamenlijke huishouding sprake is indien twee personen hun hoofdverblijf in dezelfde woning hebben en zij blijken zorg te dragen voor elkaar door middel van het leveren van een bijdrage in de kosten van de huishouding dan wel anderszins.

Een gezamenlijke huishouding wordt blijkens het derde lid van art. 3 Abw in ieder geval aanwezig geacht indien de belanghebbenden hun hoofdverblijf hebben in dezelfde woning en:

- a. zij met elkaar gehuwd zijn geweest of eerder voor de verlening van bijstand als gehuwden zijn aangemerkt;
- b. uit hun relatie een kind is geboren of erkenning heeft plaatsgevonden van een kind van de een door de ander;
- c. zij zich wederzijds verplicht hebben tot een bijdrage aan de huishouding krachtens een geldend samenlevingscontract; of
- d. zij op grond van een registratie worden aangemerkt als een gezamenlijke huishouding die naar aard en strekking overeenkomt met de gezamenlijke huishouding bedoeld in het tweede lid.

Ingevolge art. 3, vierde lid, wordt bij algemene maatregel van bestuur vastgesteld welke registraties, en gedurende welk tijdvak, in aanmerking worden genomen voor de toepassing van het derde lid, onderdeel d. Dit laatste is geschied bij het Besluit aanwijzing registraties gezamenlijke huishouding (KB van 12 april 1995, Stb. 1995, 202), hierna aangeduid als het Besluit.

Uit de stukken blijkt dat verzoekster en B, beiden komende vanuit een zogeheten re-entryhuis, op 15 juli 1996 hun intrek hebben genomen in een woning op het adres Witlaan 29 te X. Verzoekster had zich voorafgaand op 18 januari 1996 tezamen met B als woningzoekende bij de woningstichting laten inschrijven; het huurcontract voor de woning Witlaan 29 is op beider naam gesteld. Ter toelichting heeft verzoekster gesteld dat B al langere tijd bij genoemde woningstichting stond ingeschreven en dat zij door een gezamenlijke inschrijving verwachtte sneller voor toewijzing van zelfstandige huisvesting in aanmerking te komen. Het huurcontract is op beider naam gesteld teneinde haar huurrechtelijke positie te versterken.

Verweerder heeft blijkens de onderliggende rapportage aan het Besluit van 1 november 1996 ten grondslag gelegd dat in casu sprake is van een registratie als bedoeld in art. 3, derde lid, onder d, van de Abw. Daarbij gaat verweerder er kennelijk van uit dat een gezamenlijk huurcontract als een zodanige registratie moet worden aangemerkt althans daarmee op één lijn moet worden gesteld.

Deze zienswijze kan naar voorlopig oordeel echter niet worden gevolgd. Daartoe wordt het volgende overwogen.

In art. 2 van het Besluit wordt - voorzover hier van belang - als registratie in de zin van art. 3, derde lid, onderdeel d, van de Abw aangewezen de registratie als:

(...)

- b. duurzame gemeenschappelijke huishouding op grond van:
 1. de vierde afdeling van de zevende titel van Boek 7a van het BW;
 2. de Wet individuele huursubsidie (IHS).

De onder 1. bedoelde situatie ziet blijkens de toelichting op het feit dat men op gezamenlijk verzoek van de huurder van een woonruimte en van een ander persoon die in die woonruimte zijn hoofdverblijf heeft (gedurende tenminste twee jaar) en met de huurder een duurzame gemeenschappelijke huishouding voert, als medehuurder wordt aangemerkt, waardoor men dezelfde huurbescherming verkrijgt als de hoofdhuurder (art. 1623 h en i Boek 7 van het BW).

De onder 2. vermelde situatie doelt op het feit dat men duurzaam samenwoont in de zin van de Wet IHS (d.w.z. een gemeenschappelijke huishouding voert in een gezamenlijk bewoonde woning). Als zodanig is de meerpersoonstabel van toepassing, waardoor eerder aanspraak kan worden gemaakt op huursubsidie.

Naar het oordeel van de president kan verzoekster evenwel niet onder de termen van art. 2, onderdeel b, van het Besluit worden gebracht, reeds omdat door verzoekster nadrukkelijk is betwist dat sprake is van een gezamenlijke respectievelijk duurzame gemeenschappelijke

huishouding en zijdens verweerder voorafgaand aan het primaire besluit daarnaar ook geen feitelijk onderzoek is gedaan.

De president ziet voorts aanleiding het bepaalde in art. 3, derde lid, onder d, van de Abw restrictief uit te leggen, aangezien de daarbedoelde registratie blijkens de toelichting op genoemd artikellid als onweerlegbaar rechtsvermoeden geldt. Overigens is de namens verweerder ter zitting betrokken stelling dat in de Nota van toelichting voldoende aanknopingspunten zouden zijn te vinden voor een extensieve interpretatie van genoemd artikellid op geen enkele wijze onderbouwd of nader gespecificeerd.

Gezien het vorenstaande komt de president tot de slotsom dat het primaire besluit niet kan worden gedragen door de daaraan ten grondslag gelegde motivering. Er bestaat derhalve een zeer gereede kans dat het bestreden besluit in de bodemprocedure wegens strijd met het bepaalde in art. 4:16 van de Awb geen stand zal kunnen houden.

Aangezien voorts voldoende aannemelijk is geworden dat verzoekster door de beëindiging van haar lopende bijstandsuitkering in een financiële noodsituatie is komen te verkeren, acht de president het gedane verzoek om een voorlopige voorziening te treffen voor toewijzing vatbaar.

Ter zitting is namens de gemeente weliswaar nog aangevoerd dat zeer recent een gesprek met verzoekster heeft plaatsgevonden waaruit de conclusie zou kunnen worden getrokken dat tussen verzoekster en B sprake is van een gezamenlijke huishouding omdat - naast een hoofdverblijf in dezelfde woning - tevens sprake zou zijn van wederzijdse verzorging. De president kan aan deze enkele mededeling in het licht van het vorenstaande echter niet die betekenis hechten die verweerder daaraan toegekend wil zien, reeds omdat kennelijk (nog) geen gespreksverslag voorhanden is en voor deze conclusie overigens geen steun in de beschikbare stukken kan worden gevonden. Overigens zij er in dit verband nog eens op gewezen dat vooraleer een verantwoord oordeel kan worden gegeven omtrent de vraag of sprake is van een gezamenlijke huishouding als bedoeld in art. 3, tweede lid, van de Abw een grondig en deugdelijk onderzoek naar de feitelijke woon- en leefsituatie van de betrokken persoon node kan worden gemist, en dat, bij betwisting, als regel niet kan worden volstaan met een mondeling onderhoud met betrokkene ten kantore van de dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid van de gemeente.

De president acht termen aanwezig verweerder onder toepassing van het bepaalde in art. 8:84, vierde lid, juncto art. 8:75 van de Awb en het Besluit proceskosten bestuursrecht te veroordelen in de door verzoekster gemaakte proceskosten, begroot op f 1420 wegens door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand.

Tevens dient het door verzoekster gestorte griffierecht te worden vergoed.

Mitsdien wordt als volgt beslist.

Beslissing

De President van de Rechtbank,

wijst het verzoek om een voorlopige voorziening te treffen toe in dier voege, dat verzoekster met ingang van 1 december 1996 bijstand toekomt op dezelfde voet als voor die datum aan haar is verleend;

veroordeelt verweerder in de door verzoekster gemaakte proceskosten, vastgesteld op f 1420, en te betalen door de gemeente X;

gelast de gemeente X het door verzoekster betaalde griffierecht ad f 50 aan haar te vergoeden.